

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Správa z mimoriadnej kontroly zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov v platnom znení vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky požiadal listom zo dňa 13. 11. 2014 regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike o vykonanie mimoriadnej kontroly zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike v termíne od 5. 12. do 15. 12. 2014, so zameraním sa na:

- 1) kontrolu predaja a označovania cukrárskych výrobkov (spotrebiteľsky balené aj nebalené výrobky)**
 - vysledovateľnosti (t.j. pôvodu výrobkov),
 - označovania (vrátane označenia alergénov a prídavných látok - azofarbivá),
 - dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti,
 - dodržania chladiaceho reťazca,
 - prevádzkovej hygieny,
 - dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov,
 - dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
 - námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola),

- 2) kontrola prípravy, manipulácie a podávania pokrmov**
 - kontrola vysledovateľnosti (t.j. pôvodu surovín),
 - kontrola chladiaceho reťazca, teplotného reťazca,
 - kontrola dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín, potravín,
 - kontrola prevádzkovej hygieny,
 - kontrola manipulácie s odpadom, osobitnú pozornosť venovať organickému odpadu a použitým olejom,

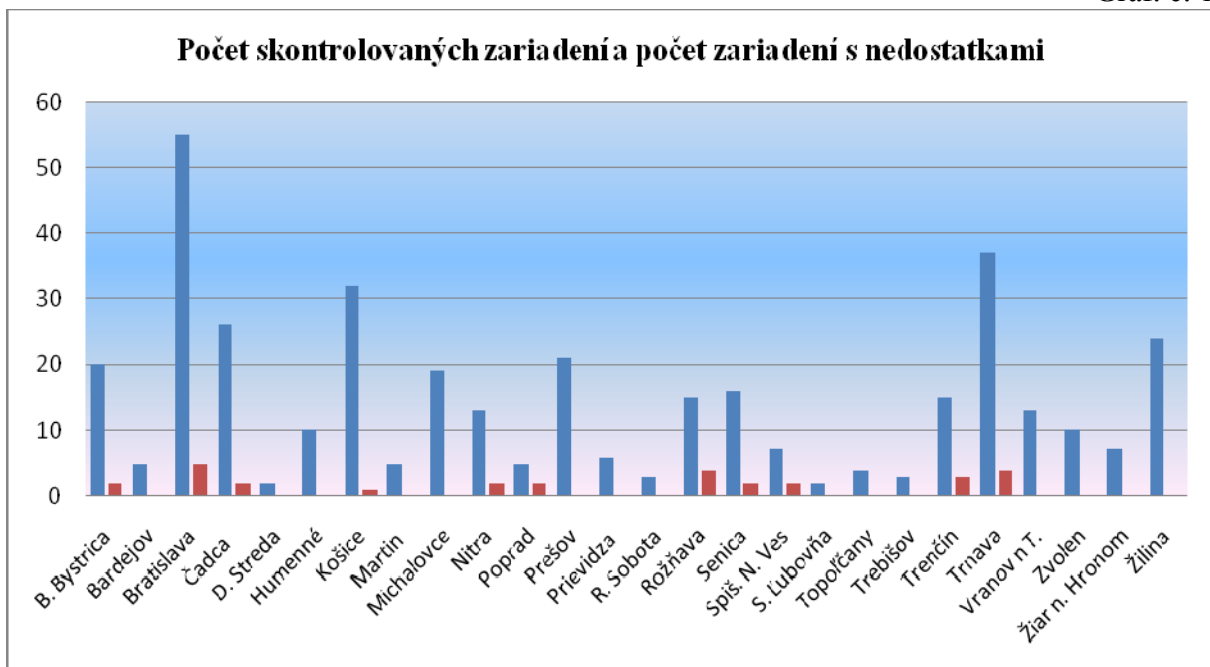
- dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky),
- kontrola dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
- námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola).

Zhrnutie výsledkov mimoriadnej kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike

V termíne od 5. 12. do 15. 12. 2014 sa konali vianočné trhy v územnej pôsobnosti 26 regionálnych úradov verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Slovenskej republike. Spolu bolo vykonaných **517 kontrol** (najviac v Košickom kraji - 129 kontrol, v Žilinskom kraji – 84 kontrol a v Prešovskom kraji - 77 kontrol). Celkovo najviac kontrol vykonala RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave – 56 kontrol a RÚVZ so sídlom v Košiciach – 78 kontrol. Spolu skontrolovali RÚVZ v SR **375 zariadení** stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov (najviac v Košickom kraji 76 zariadení, v Prešovskom kraji – 56 zariadení a v Bratislavskom, Trnavskom a v Žilinskom kraji po 55 zariadení). Najviac zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov bolo skontrolovaných v dvoch najväčších slovenských mestách – v Bratislave a v Košiciach.

Kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov neboli uskutočnené v územnom obvode 10 regionálnych úradov verejného zdravotníctva, nakoľko v uvedenom termíne sa tam nekonali žiadne hromadné podujatia – vianočné trhy s ambulatným predajom potravín, pokrmov a nápojov.

Graf. č. 1

Z celkovo skontrolovaných zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín sa zistili **nedostatky v 29 zariadeniach** (čo predstavuje 7,7 %).

Nedostatky zistené pri kontrolách:

- **kontrola výsledovateľnosti**

– kuracie a bravčové mäso, klobásky bez označenia a dodacích dokladov,

➤ ***kontrola chladiaceho a mraziaceho reťazca a teplotného reťazca***

- nedodržanie mraziaceho reťazca (skladovanie mrazeného mäsového výrobku pri teplote prostredia),
- nesprávne uchovávanie pokrmov, porušenie teplotného reťazca,
- nevykonávaná kontrola teplôt v chladiacich zariadeniach,
- chýbajúca evidencia o dodržiavaní chladiaceho a mraziaceho reťazca,
- chýbal teplomer v mraziacom zariadení,

➤ ***kontrola skladovania***

- spoločné skladovanie navzájom nezlučiteľných potravín v chladiacom zariadení,
- spoločné skladovanie hotových pokrmov a surovín v chladiacom zariadení,
- uchovávanie potravín pri teplote prostredia nechránených pred kontamináciou - na podlahe stánku,

➤ ***kontrola dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín***

- senzoricky zmenené bravčové mäso 3 kg,
- 36,262 kg baleného bravčového mäsa po dátume spotreby,

➤ ***kontrola prevádzkovej hygieny***

- znečistené chladiace zariadenie,
- manipulácia s potravinami v nechránenom priestore mimo priestoru stánku,
- nedostatočná čistota nádoby na horčicu,
- nevyhovujúca čistota a technický stav priestorov stánku a vozidla,

➤ ***dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky)***

- nedodržiavanie osobnej hygieny zamestnancom (nepoužíval ochranný pracovný odev),
- nedodržanie osobnej hygieny zamestnankýň (dlhé nalakované nechty, prstene, podávanie pokrmov bez použitia jednorazových rukavíc),
- nedodržiavanie zásad osobnej hygieny – chýbajúci náhradný spôsob zásobovania vodou – 3 prípady,

➤ ***kontrola dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti***

- nepreukázanie sa dokladom o odbornej spôsobilosti u 6 zamestnancov,

➤ ***kontrola prípravy, manipulácie a podávania pokrmov***

- nesprávna manipulácia so surovým mäsom,
- príprava polotovarov – mäsa naloženého v oleji s uvedením doby spotreby 72 hodín,
- manipulácia so surovinami – ovocím bez zabezpečenia podmienok t.j. prívodu tečúcej teplej a studenej pitnej vody,
- manipulácia so surovinami v stánku – čistenie, krájanie hlúbovej, plodovej zeleniny a cibule bez zabezpečenia podmienok t.j. prívodu tečúcej teplej a studenej pitnej vody,
- grilovacie zariadenia na tepelnú úpravu pokrmov a vystavované cukrovinky neboli chránené pred poveternostnými vplyvmi – strieškami,

➤ **iné nedostatky**

- v 2 prípadoch nepredložené právoplatné rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva na ambulantný predaj pokrmov rýchleho občerstvenia.

Počas výkonu kontrol bolo spolu odobraných a **laboratórne - na mikrobiológiu vyšetrených 46 vzoriek** potravín, polotovarov a hotových pokrmov. Z uvedeného počtu **3 vzorky pokrmov (plnené lokše s hydínovou pečeňou, plnené lokše kačacie a plnené lokše s kozím syrom) nevyhoveli** mikrobiologickým požiadavkám hygieny procesu výroby Potravinového kódexu SR pre nadlimitné počty koliformných baktérií. Za nevyhovujúce vzorky pokrmov boli uložené úhrady nákladov **v celkovej sume 168,- €**.

Za zistené nedostatky bolo pri kontrolách uložených spolu **20 blokových pokút v celkovej sume 1 249,- €** (najviac a v najvyššej celkovej sume v Prešovskom kraji - 5 blokových pokút v celkovej sume 448 €). Začaté boli **3 správne konanie vo veci uloženia pokuty, predpokladaná suma je 600 €**.

Tabuľka č. 1

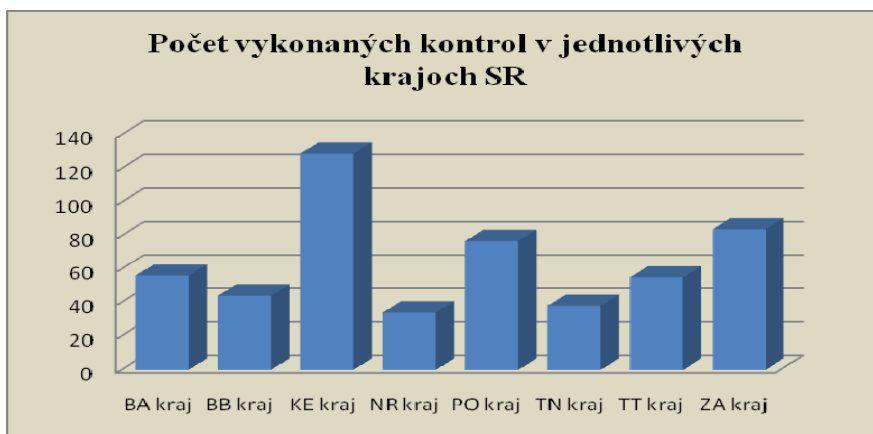
Počet vykonaných kontrol / počet skontrolovaných zariadení	Počet zariadení so zistenými nedostatkami	Počet uložených blokových pokút / suma	Počet navrhnutých sankcií/ celková suma	Počet odobraných a laboratórne vyšetř. vzoriek / počet nevyhovujúcich vzoriek
517 / 375	29	20 / 1 249,- €	3 / 600,- €	46 / 3

Na záver môžeme skonštatovať, že pri uvedenej mimoriadnej kontrole neboli zistené žiadne závažné hygienické nedostatky. Vyhovujúca úroveň hygieny a technické zabezpečenie je výsledkom každoročne sa opakujúcich kontrol, ako aj spolupráce s organizátormi predmetných hromadných akcií – vianočných trhov, ktorí sú zo strany orgánov verejného zdravotníctva opakovane upozorňovaní na legislatívne požiadavky pri organizovaní hromadných akcií.

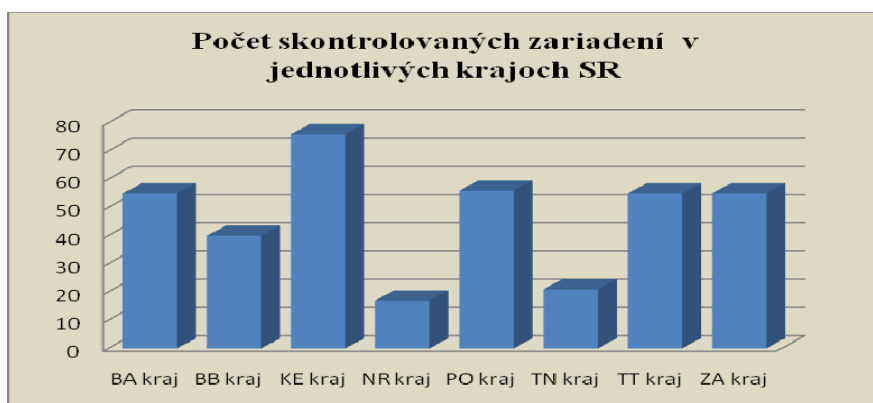
prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky

Výsledky mimoriadnej kontroly podľa krajov Slovenskej republiky

- a) počet vykonaných kontrol zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín: 517 (Bratislavský kraj – 56, Banskobystrický kraj – 44, Košický kraj – 129, Nitriansky kraj – 34, Prešovský kraj – 77, Trenčiansky kraj – 38, Trnavský kraj – 55, Žilinský kraj - 84)

- b) počet skontrolovaných zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín: 375
 (Bratislavský kraj – 55, Banskobystrický kraj – 40, Košický kraj – 76, Nitriansky kraj – 17, Prešovský kraj – 56, Trenčiansky kraj – 21, Trnavský kraj – 55, Žilinský kraj – 55)

- c) počet zariadení so zistenými nedostatkami: 29
 (Bratislavský kraj – 5, Banskobystrický kraj – 2, Košický kraj – 7, Nitriansky kraj – 2, Prešovský kraj – 2, Trenčiansky kraj – 3, Trnavský kraj – 6, Žilinský kraj – 2)

